

arts

Artuklu Sanat ve Beşeri
Bilimler Dergisi
Artuklu Journal
of Arts and HumanitiesMARDİN ARTUKLU
ÜNİVERSİTESİ
MARDİN ARTUKLU
UNIVERSITY

Üniversite Yaşamının Niteliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri: Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Örneği

Songül ÖZDEMİR
Doktora Öğrencisi
Ankara Üniversitesi, SBE, RTS
songulzdemirx@gmail.com
ORCID: 0000-0002-9917-4638

ÖZ

Bu araştırmanın genel amacı Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine yönelik görüşlerini belirlemektir. Araştırma genel tarama modeline dayalı olarak desenlenmiştir. Araştırmaya Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'ne bağlı üç farklı programdan toplam 274 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada verileri Yılmaz ve Çokluk-Bökeoğlu tarafından geliştirilmiş olan Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği (FYNÖ) ile toplanmıştır. Araştırma verileri aritmetik ortalama, standart sapma, yüzdelik değer, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) gibi betimsel istatistik teknikleri yoluyla çözümlenmiştir. Veri çözümlemesi sonucunda öğrencilerin fakülte yaşamının niteliğini orta düzeyde algıladıkları görülmüştür. Diğer yandan kadın öğrencilerin fakülte yaşamını erkek öğrencilere göre daha olumlu algıladıkları saptanmıştır. Fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşler bölümlere ve öğrencilerin aylık harcama tutarlarına göre fark göstermezken, olumlu algının sınıf düzeyi yükseldikçe düşme eğilimine girdiği gözlenmiştir. Bulgular bir bütün olarak değerlendirildiğinde üniversite yaşamının niteliğinin geliştirilmesine yönelik adımların atılmasına ilişkin bir ihtiyaç olduğu genel sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: iletişim fakültesi, fakülte yaşamının niteliği, öğrenci

Geliş Tarihi/Received: 2.1.19 | **Kabul Tarihi/Accepted:** 19.2.19 | **Yayın Tarihi/Published:** 25.2.19

Özdemir, S. (2019). Üniversite Yaşamının Niteliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri: Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Örneği. *ARTS: Artuklu Sanat ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 1, 31-41.

The Students Opinions on the Quality of University Life: The Sample of Ankara University Faculty of Communication

ABSTRACT

The general purpose of the present study is to determine the school-life quality perceptions of the students who attend to Communication Faculty at Ankara University. The study was design based on general survey model. Totally 274 students from three different department of Communication Faculty at Ankara University participated in the study voluntarily. Data was collected through Scale for Faculty-Life Quality (SFLQ) which was developed by Yılmaz and Çokluk-Bökeoğlu. The research data was analyzed by using descriptive statistical techniques including arithmetical mean, standard deviation, percentage, t-test and one-way analysis of variance (ANOVA). The results showed that students' faculty life quality was moderate. On the other hand, it was seen that woman students perceive the faculty life much positively as compared to men. Although the students' perception about the quality of the faculty life did not differ according to departments and monthly spending, their positive views on the quality of school life decrease gradually as the grade level increase. At the end of the study it is concluded that there is a need for improving the quality of school life of students.

Keywords: *faculty of communication, quality of faculty life, student*

GİRİŞ

Öğrencilerini belirli bir mesleğe ve hayata hazırlama gibi amaçları olan üniversitelerin, bu amacı etkili şekilde başarabilmesi pek çok değişkene bağlıdır. Üniversitelerin, amaçlarını başarabilmelerinde rol oynayan muhtemel etmenlerden biri de, öğrencilerine sunmuş olduğu akademik, sosyal, kültürel ve sportif olanaklardır. Bu tür olanakların mevcut oluşunun öğrencilerin üniversitedeki yaşam kalitelerinin daha doyurucu olmasına yol açabilir. Öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültelerden memnun olması ise, onların fakülteye olan bağlılık duygularını artırabileceği gibi, akademik ve mesleki çalışmaları üzerinde de önemli katkı sağlayabilir. Bu kapsamda son yıllarda, üniversite öğrencilerinin, okul yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin bilim insanlarının temel araştırma konuları arasında yer almaya başladığı görülmektedir (Çokluk-Bökeoğlu ve Yılmaz, 2007; Doğanay ve Sarı, 2006).

Okul yaşamının niteliği çalışmalarının büyük oranda, yaşam niteliği gibi psikolojik temelli değişkenlere dayalı olarak kavramsallaştırıldığı söylenebilir. Yaşam niteliği, 'kişinin kendi fiziksel ve psikolojik sağlık durumuna yönelik algısı' şeklinde tanımlanmaktadır (Wong ve arkadaşlarından aktaran Özdemir, 2012, s. 238). Bu bağlamda, okul yaşamının niteliği ise okuldan memnuniyet, sınıf içi görevlere bağlılık ve öğretmene yönelik tepkileri içine alan bir şemsiye kavram olarak ele alınıp incelenmektedir. Okuldan memnuniyet, öğrencilerin okula yönelik tepkilerini içeren bir boyut olarak incelenmektedir. Bu kapsamda okuldan memnuniyet düzeyi yüksek öğrencilerin akademik başarılarının daha yüksek olduğu ifade edilmektedir. Sınıf içi görevlere bağlılık ise, öğrencilerin sınıf içi görevlere yönelik ilgi düzeylerini içermektedir. Son olarak öğretmenlere yönelik tepkiler ise, öğrenci-öğretmen etkileşimini içine almaktadır. Öğretmen-öğrenci ilişkisinin niteliği daha çok eğitim hedeflerinin öğrenciler tarafından benimsenmesini içeren bir boyut olarak incelenmektedir (Çokluk-Bökeoğlu ve Yılmaz, 2007).

Öğrencilerin okul yaşamının niteliğine yönelik yapılan araştırmaların, farklı öğretim kademelerinde gerçekleştirildiği gözlenmektedir. Bu çalışmalardan bazıları ilköğretim öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine odaklanmakta (Yılmaz, 2005), bazıları ise orta öğretimde öğrenim gören öğrencilerin okul yaşamının niteliğini konu edindikleri görülmektedir (Sarı, Ötünç ve Erceylan, 2007). Bazı araştırmalar ise üniversite öğrencilerinin okul yaşamının niteliğini konu edinmişlerdir (Özdemir, 2012). Her ne kadar, eğitimin farklı kademe ve türlerindeki öğrenci görüşlerine dayalı olarak yürütülen okul yaşamının niteliği çalışmaları belirli bir düzeye ulaşmış olsa da, alan yazın incelemelerinde, iletişim fakültesi öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin henüz inceleme konusu yapılmadığı görülmüştür. Bu durum araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencilerinin okul

yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Katılımcıların okul yaşamının niteliğine ilişkin görüşleri nasıldır?
2. Katılımcıların okul yaşamının niteliği;
 - a) Cinsiyete,
 - b) Sınıfa,
 - c) Bölüme,
 - d) Öğrencinin aylık harcama tutarına ve
 - e) Öğrencinin barınma durumuna göre fark göstermekte midir?

Önem

Bu araştırma ile Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine ilişkin görüşleri keşfedilmeye çalışılmıştır. Bu araştırmanın öncelikle literatürdeki boşluğun doldurulmasına katkı getirmesi beklenmektedir. Gerçekten de son yıllarda üniversite öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine ilişkin görüşleri farklı üniversite ve fakültelerdeki öğrenciler üzerinde yürütülmektedir. Türkiye'nin tarihsel bir birikime sahip üniversiteleri arasında yer alan Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencilerinin okul yaşamının niteliğini nasıl bulduklarının belirlenmesi, literatürde hissedilen bu boşluğun doldurulmasına görece katkı getirmesi umulmaktadır. Diğer yandan bu çalışma, iletişim Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin genel olarak fakültedeki doyum düzeylerinin anlaşılmasını sağlayacaktır. Böylece, fakültenin yönetim ve akademik kurulları, öğrenci perspektifinden okulun nasıl algılandığını görebilme imkânına kavuşacaklardır. Bu nedenle bu çalışmanın literatürdeki boşluğun doldurulmasına yönelik katkısının yanı sıra, uygulayıcılara da önemli bir katkı sunması beklenmektedir.

Varsayımlar

Katılımcıların okul yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerini, veri toplama aracına samimi ve içten şekilde yanıtlar vererek yansıttıkları varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma 2012-2013 akademik yılında Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerinin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşleri ile sınırlıdır.

Tanımlar

Okul Yaşamının Niteliği: Öğrencilerin fakülte'deki öğretim elemanlarından, fakültenin

kendisinden ve sınıf içi etkinliklerden memnun olma düzeyidir.

YÖNTEM

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerine odaklanan bu çalışma bir tarama çalışmasıdır. Tarama, incelenen sosyal olgunun mevcut hali ile betimlenmesini içeren bir çalışma türüdür (Karasar, 1991, s. 77). Araştırma nicel bir yaklaşımla yürütülmüştür.

Evren ve örneklem

Araştırmanın evreni, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesinde 2012-2013 akademik yılında kayıtlı 1500 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma, 1500 elemandan oluşan evrenin tümüne ulaşmanın mümkün görünmemesi üzerine, evrenden çekilen örneklem üzerinde yürütülmüştür. Örneklem belirlenmesinde tabakalı örnekleme yaklaşımı benimsenmiştir. Buna göre öncelikle kuramsal örneklem büyüklükleri tablosuna göre 1500 kişiden oluşan evreni kaç öğrencinin temsil edebileceğine bakılmış ve % 95 güvenilirlik düzeyinde 277 öğrencinin evreni temsil edebileceği varsayılmıştır (Balcı, 2005, s. 95). Ardından 277 kişilik örneklem, fakülteye bağlı üç bölüme eşit şekilde orantılanarak dağıtılmıştır. Buna göre araştırmaya her üç bölümden 93'er öğrencinin katılmasının uygun olacağı düşünülmüştür. Ancak veri toplama aşamasında olası kayıplar göz önünde bulundurularak her bölümden en az 100'er öğrencinin örnekleme alınması planlanmıştır. Ardından bölümlerdeki öğrenciler, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflar düzeyinde 25'e kişilik alt birimlere bölünmüştür. Sonuç olarak her bölümden ve her sınıf düzeyinden eşit sayıda öğrencinin örnekleme alınması amaçlanmıştır. Tablo 1'de katılımcılara ilişkin betimsel istatistikler sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcılara İlişkin Betimsel İstatistikler

Değişken	Alt-Gruplar	f	%
Cinsiyet	Kadın	165	60.2
	Erkek	109	39.8
Bölüm	HİT	91	33.2
	GZT	95	34.7
	RTS	88	32.1
Sınıf	Birinci Sınıf	73	26.6
	İkinci Sınıf	68	24.8
	Üçüncü Sınıf	63	23.0
	Dördüncü Sınıf	70	25.5
Aylık Harcama Tutarı (TL)	300 ve Daha az	47	17.2
	301-500	110	40.1
	501-1000	89	32.5
	1001 ve üzeri	28	10.2
Barınma	Aile Evi	103	37.6
	Yurt	72	26.3
	Kendi Evi	99	36.1
Toplam Katılımcı		274	100

Tablo 1'den de izleneceği gibi, araştırmaya katılan öğrenci sayısı 274'tür. Katılımcıların 174'ü (% 60.02) kadın, 109'u (% 39.8) ise erkektir. Katılımcıların 91'i (% 33.2)

Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü (HİT), 95'i (% 34.7) Gazetecilik Bölümü (GZT) ve 88'i (% 32.1) Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü (RTS) öğrencisidir. Katılımcıların 73'ü (% 26.6) birinci sınıf, 68'i (% 24.8) ikinci sınıf, 63'ü (% 23.0) üçüncü sınıf, ve 70'i (% 25.5) dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir. Aylık harcama tutarına göre ise, 300 TL ve daha az harcama tutarı olan katılımcı sayısı 47 (% 17,2); 301 ve 500 TL arası harcama tutarı olan katılımcı sayısı 110 (% 40.1); 501 ve 1000 TL arası harcama tutarı olan katılımcı sayısı 89 (% 32.5) ve 1001 TL ve daha üzeri harcama tutarı olan katılımcı sayısı ise 28'dir (% 10.2). Barınma durumuna göre yapılan analizlerde ise ailesinin yanında kalan öğrenci sayısının 103 (% 37.6); yurttan kalan öğrenci sayısının 72 (% 26.3) ve kendi evinde kalan öğrenci sayısının ise 99 (% 36.1) olduğu belirlenmiştir.

Veri toplama aracı

Araştırmada katılımcılara Yılmaz ve Çokluk-Bökeoğlu (2006) tarafından geliştirilen Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği (FYNÖ) uygulanmıştır. FYNÖ, üç alt boyut ve 37 maddeden oluşmaktadır. FYNÖ'nün Cronbach alfa değeri 0.87 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuca göre FYNÖ'nün güvenilir bir ölçek olduğu görülmüştür. Ölçeğin kullanım izni, geliştiriciler tarafından alınmıştır.

Verilerin analizi

Araştırmada katılımcılardan toplanan ölçekler, aritmetik ortalama, standart sapma, yüzdelik ve oran gibi betimsel istatistik teknikleri ile çözümlenmiştir. Ölçek puanlarının gruplar arasında olası farklılıkları ise cinsiyet değişkeninde t-testi; diğer değişkenlerde ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile incelenmiştir. Verilerin analizi SPSS.20 versiyonu ile yapılmış olup, anlamlılık sınamaları .05 düzeyinde gerçekleştirilmiştir. Hesaplanan ortalama değerlerinin yorumunda ise şu aralıklar kullanılmıştır; "1:00-1.79 hiç katılmıyorum, 1.80-2.59 nadiren, 2.60-3.39 ara sıra, 3.40-4.19 çoğunlukla ve 4.20--5.00 her zaman".

Bulgular

Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeğinin (FYNÖ) tümü ile ölçeğin alt boyutlarına ilişkin katılımcı görüşlerinin aritmetik ortalama puanları ile standart sapma değerleri Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. FYNÖ'nün tümü ile alt-boyutlarına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma sonuçları

Ölçek	Boyutlar	N	Ortalama	Standart Sapma
FYNÖ	Fakülteden Memnuniyet	274	2.73	0.60
	Öğretim Eleman. M.	274	3.30	0.69
	Sınıf İçi M.	274	2.60	0.77
	Toplam Puan	274	2.98	0.58

Tablo 2'den de izleneceği gibi, FYNÖ'nin bütününe ilişkin aritmetik ortalama puanı

2.98 olarak hesaplanmıştır. Bu bulguya göre katılımcıların fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin orta düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. FYNÖ'nün alt boyutlarına ilişkin yapılan hesaplamalarda ise öğrencilerin en çok öğretim elemanlarından memnun oldukları ($\bar{x} = 3.30$); bunu sırasıyla "Fakülteden Memnuniyet" ($\bar{x} = 2.73$) ve Sınıf Ortamı ve Öğrenciler Arası İlişkiler ($\bar{x} = 2.60$) alt boyutlarının izlediği görülmektedir.

Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeğinin (FYNÖ) tümü ile ölçeğin alt boyutlarına ilişkin katılımcı görüşleri arasındaki "Cinsiyet" değişkenine göre farkların anlamlılığı t-testi ile sınanmış olup sonuçlar Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. FYNÖ'nün cinsiyete göre t-testi sonuçları

Ölçek	Boyutlar	Cinsiyet	N	Ort	S	sd	t	p
FYNÖ	Fakülteden Memnuniyet	Kadın	165	2.80	.55	272	-2.42	.016*
		Erkek	109	2.62	.65			
	Öğretim Elemanlarından M.	Kadın	165	3.36	.67	272	-1.76	.080
		Erkek	109	3.21	.72			
	Sınıf İçi M.	Kadın	165	2.62	.75	272	-.70	.482
		Erkek	109	2.56	.80			
Toplam Puan		Kadın	165	2.99	.55	272	2.03	.043*
		Erkek	109	2.85	.62			

*p < .05

Tablo 3'ten de izlenebileceği üzere katılımcıların FYNÖ'nün "Fakülteden Memnuniyet" alt-boyutu ($t(272) = -2.42$; $p < .05$) ile FYNÖ'nün toplamına ($t(272) = 2.03$; $p < .05$) ilişkin katılımcı görüşleri "Cinsiyete" göre anlamlı fark göstermektedir. Ortalamalar dikkate alındığında kadın katılımcıların (= 2.80) puan ortalamaları erkeklerin puan ortalamalarından (= 2.62) anlamlı şekilde yüksek çıkmıştır. Buna göre kadınlar fakültelerinden daha memnundurlar. Benzer şekilde FYNÖ'nin genelinden alınan puanlar karşılaştırıldığında yine kadınların (= 2.99) erkeklerden (= 2.85) daha fazla puan aldıkları saptanmıştır. Dolayısıyla kadınlar erkeklere göre fakültelerine yönelik görece olumlu bir görüşe sahiptir. Diğer yandan yine Tablo 1'den izlenebileceği gibi katılımcı görüşleri "Öğretim Elemanlarından Memnuniyet" ($t(272) = -1.76$; $p > .05$) ile "Sınıf Ortamı ve Sınıf İçi İlişkiler" alt-boyutunda ($t(272) = -.70$; $p > .05$) anlamlı şekilde fark göstermemiştir.

Katılımcıların fakülte yaşamına ilişkin görüşlerinin "Bölüm" değişkenine göre fark gösterip göstermediğini belirlemek üzere tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. FYNÖ'nün bölüm değişkenine göre ANOVA sonuçları

Ölçek	Boyutlar	Bölüm	N	Ort.	Sd	F	p	Anlamlı Fark
FYNÖ	Fakülteden Memnuniyet	GZT	95	2.61	2-271	5.57	.004	(HİT)-(GZT-RTS) *
		RTS	88	2.67				
		HİT	91	2.89				
	Öğretim Elemanlarından Memnuniyet	GZT	95	3.25	2-271	0.42	.654	--
		RTS	88	3.33				
		HİT	91	3.32				
	Sınıf Ortamı ve Öğrenciler Arası İlişkilerinden Memnuniyet	GZT	95	2.50	2-271	1.96	.142	--
		RTS	88	2.57				
		HİT	91	2.72				
Toplam Puan		GZT	95	2.85	2-271	2.36	.096	--

RTS	88	2.92
HİT	91	3.03

*p< .05

Tablo 4'ten de izlenebileceği gibi katılımcıların fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşleri FYNÖ'nün "Fakülteden Memnuniyet" alt boyutunda bölüm değişkenine göre anlamlı fark göstermektedir [F(3-271) =5.57; p < .05]. Farkın kaynağını saptamak üzere gerçekleştirilen Post Hoc testinde (LSD) Halkla İlişkiler ve Tanıtım bölümü öğrencilerinin puan ortalaması (= 2.89) Gazetecilik (= 2.67) ve Radyo Televizyon ve Sinema bölümü öğrencilerine göre (= 2.61) anlamlı şekilde yüksek çıkmıştır. Buna göre HİT öğrencileri diğer bölümlere göre fakültelerinden daha fazla memnundur. FYNÖ'nün toplam puanları [F(3-271) =2.36; p > .05] ile ölçeğin "Öğretim Elemanlarından Memnuniyet" [F(3-271) =.42; p > .05] ile "Sınıf İçi İlişkilerden memnuniyet" [F(3-271) =1.96; p > .05] alt-boyutları arasında bölümlere göre anlamlı farka rastlanılmamıştır. Söz konusu boyutlara ilişkin öğrenci görüşleri benzerdir.

Katılımcıların fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin buldukları "Sınıfa" göre anlamlı fark gösterip göstermediğini belirlemek üzere tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 5. FYNÖ'nün sınıf değişkenine göre ANOVA sonuçları

Ölçek	Boyutlar	Sınıf	N	Ort.	Sd	F	p	Anlamlı Fark
FYNÖ	Fakülteden Memnuniyet	1. Sınıf	73	2.94	3-270	5.08	.002	(1.Sınıf)- (2.Sınıf- 3.Sınıf- 4.Sınıf) *
		2. Sınıf	68	2.73				
		3. Sınıf	63	2.65				
		4. Sınıf	70	2.57				
	Öğretim Elemanlarından Memnuniyet	1. Sınıf	73	3.36	3-270	2.41	.067	--
		2. Sınıf	68	3.45				
		3. Sınıf	63	3.22				
		4. Sınıf	70	3.17				
	Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet	1. Sınıf	73	2.86	3-270	5.46	.001	(1.Sınıf)- (3.Sınıf- 4.Sınıf) (2.Sınıf) - (3.Sınıf) *
		2. Sınıf	68	2.65				
		3. Sınıf	63	2.38				
		4. Sınıf	70	2.46				
Toplam Puan	1. Sınıf	73	3.09	3-270	4.34	.005	(1.Sınıf)- (3.Sınıf- 4.Sınıf) (2.Sınıf) - (4.Sınıf) *	
	2. Sınıf	68	3.01					
	3. Sınıf	63	2.83					
	4. Sınıf	70	2.79					

*p< .05

Tablo 5'ten de izlenebileceği gibi katılımcıların fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşleri FYNÖ'nün "Fakülteden Memnuniyet" alt boyutunda "Sınıflar" düzeyinde anlamlı şekilde farklılaşmaktadır [F(3-270) =5.08; p < .05]. Farkın kaynağını saptamak üzere yapılan LSD testi sonuçlarına göre 1. Sınıf öğrencilerinin (= 2.94) üst sınıflarda öğrenim gören öğrencilere göre fakülteden memnuniyet alt boyutundaki puan ortalamaları anlamlı şekilde yüksektir [İkinci Sınıf (= 2.73); Üçüncü Sınıf (= 2.65); Dördüncü Sınıf (= 2.57)]. Benzer şekilde FYNÖ'nün toplam puanları üzerinde yapılan hesaplamalarda yine sınıflar düzeyinde anlamlı farklılıklar gözlenmiştir [F(3-270) =4.34; p < .05]. Ortaya çıkan farkın kaynağını saptamak üzere yapılan LSD testinde Birinci Sınıf öğrencilerinin puan

ortalamaları (= 2.65) Üçüncü (= 2.83) ve Dördüncü Sınıf (= 2.79) öğrencilerinden yüksek çıkmıştır. Ancak FYNÖ'nün "Öğretim Elemanlarından Memnuniyet" [F(3-270) =2.41; p > .05] ile "Sınıf Ortamı ve Sınıf İçi İlişkiler" [F(3-270) =5.46; p > .05] alt boyutlarında öğrenci görüşlerinin benzer olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin "Aylık Harcama Tutarlarına" göre anlamlı fark gösterip göstermediğini belirlemek üzere tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. FYNÖ'nün aylık harcama tutarına göre ANOVA sonuçları

Ölçek	Boyutlar	Harcama T.	N	Ort.	Sd	F	p	Anlamlı Fark
FYNÖ	Fakülteden Memnuniyet	300TL AZ	47	2.76	3-270	1.02	.383	--
		301-500 TL	110	2.75				
		501-1000 TL	89	2.73				
		1001 TL	28	2.54				
		ÇOK						
	Öğretim Elemanlarından Memnuniyet	300TL AZ	47	3.32	3-270	0.24	.867	--
		300-500 TL	110	3.31				
		500-1000 TL	89	3.31				
		1000 TL	28	3.19				
		ÇOK						
	Sınıf Ortamı ve Öğrenci İlişkilerinden Memnuniyet	300 TL AZ	47	2.65	3-270	1.70	.166	--
		300-500 TL	110	2.66				
500-1000 TL		89	2.60					
1000 TL		28	2.30					
ÇOK								
Toplam Puan	300 TL AZ	47	2.96	3-270	0.95	.451	--	
	300-500 TL	110	2.96					
	500-1000 TL	89	2.94					
	1000 TL	28	2.76					
	ÇOK							

Tablo 6'dan da izlenebileceği gibi katılımcıların fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşleri FYNÖ'nün tüm alt boyutlarında aylık harcama tutarı bazında benzerdir [F(3-270) =0.95; p > .05].

Katılımcıların fakülte yaşamına ilişkin görüşlerinin "Barınma" değişkenine göre fark gösterip göstermediğini belirlemek üzere tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Sonuçlar Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. FYNÖ'nün barınma değişkenine göre ANOVA sonuçları

Ölçek	Boyutlar	Barınma	N	Ort.	Sd	F	p	Anlamlı Fark
FYNÖ	Fakülte M.	Aile Evi	103	2.76	2-271	0.39	.673	--
		Yurt	72	2.74				
		Kendi Evi	99	2.68				
	Öğretim E. M.	Aile Evi	103	3.43	2-271	2.82	.061	--
		Yurt	72	3.20				
		Kendi Evi	99	3.24				
	Sınıf İçi M.	Aile Evi	103	2.63	2-271	0.12	.885	--
		Yurt	72	2.58				
		Kendi Evi	99	2.58				
	Toplam P.	Aile Evi	103	3.00	2-271	1.16	.314	--
		Yurt	72	2.90				

Tablo 7'den de izlenebileceği gibi katılımcıların fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşleri öğrencilerin "barınma" durumuna göre anlamlı fark göstermemiştir [$F(2-271) = 1.16; p > .05$]. Başka bir ifade ile öğrencilerin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşleri, barındıkları yerden bağımsızdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada öğrencilerin fakülteden orta düzeyde memnun oldukları genel sonucuna ulaşılmıştır. Diğer yandan FYNÖ'nün her üç alt-boyutu arasında öğrencilerin en fazla öğretim elemanlarından memnun oldukları görülmüştür. Bunun muhtemel bir nedeni öğretim elemanlarının öğrencilerin beklentilerini görece karşılıyor olmaları olabilir. Ayrıca öğrenciler öğretim elemanlarının mesleki yeterliklerini etkili bir şekilde kullandıklarını da düşünmüş olabilirler. Bununla birlikte öğrencilerin fakülteden memnuniyet alt boyutunu görece daha az olumlu algıladıkları genel sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde öğrenciler sınıf ortamı ve arkadaşlık ilişkileri konusunda da çok fazla tatminkâr gözükmemektedir. Bu sonuçlara dayalı olarak fakültenin öğretim elemanlarının niteliği dışında kalan fiziki ve sosyal yapı ve süreçlerinin geliştirilmesi önerilebilir. Ayrıca, öğrencilerin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin bu iki alt boyutta neden görece düşük puanlar aldıklarının başka çalışmalarda keşfedilmesi önerilebilir.

Araştırmada ulaşılan bir başka sonuç ise katılımcıların fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre farklılaştığıdır. Bulgular kadın katılımcıların erkeklere göre okul yaşamının niteliğini daha olumlu algıladıklarına işaret etmektedir. Bu bulgu benzer araştırmalarla uyumludur. Örneğin Özdemir'in (2012) çalışmasında da benzer bir bulguya rastlanmıştır.

Araştırmada FYNÖ'ne ilişkin katılımcı görüşleri arasında bölümlere göre de farklılık olduğu belirlenmiştir. Bulgular HİT öğrencilerinin diğer iki bölümde öğrenim gören öğrencilere göre fakülteden daha fazla memnun olduklarına işaret etmektedir. Başka çalışmalar yapılarak bu farkın nedeni keşfedilebilir. Bu amaçla ileride nitel bir çalışmanın yapılması önerilebilir. Diğer yandan araştırmada sınıflar arası yapılan karşılaştırmalarda birinci sınıfların fakülteden memnuniyet düzeylerinin üst sınıflara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu bulgu Özdemir'in (2012) benzer nitelikteki çalışması ile uyumludur. Bunun muhtemel nedeni, birinci sınıf öğrencilerinin üniversiteye yeni başlamış olmaları ve motivasyonlarının yüksek olması olabilir. Bulgular bize sınıf düzeyi yükseldikçe öğrenciler arası memnuniyet oranının düşmekte olduğu göstermektedir. Araştırmada son olarak öğrencilerin aylık harcama tutarları arasındaki farkların, memnuniyet düzeyleri üzerinde etki göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Başka bir ifadeyle harcama miktarı değişse bile, öğrencilerin fakülte memnuniyet düzeyleri aynı kalmaktadır.

Fakülte yöneticileri bu sonuçlardan yola çıkarak, fakülteden memnuniyeti artırmak için çalışmalar yapabilir. Fakültenin fiziki olanaklarında iyileştirmeler yapmak, sınıf içi

memnuniyeti artırmak için ise öğrenciler arası ortak çalışmalar programlamak, geliştirmek, sosyal ve kültürel faaliyetleri artırmak bu konu da katkı sunabilir. Yöneticilerin, öğrencilerle periyodik diyalog ortamları oluşturması, karşılıklı etkileşimi artırabilir, yaşanan sıkıntıları, oluşan memnuniyetsizlikleri belirleyerek hızla çözmesine olanak sağlayabilir. Bu çabaların öğrenci ve diğer fakülte bileşenleri açısından memnuniyeti yükselteceği, ayrıca, öğrenim kalitesini artırarak akademik başarıya olumlu katkı sunacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Balcı, A. (2005). *Sosyal Bilimlerde Araştırma* (5. Baskı). Ankara: Pegem.

Çokluk-Bökeoğlu, Ö. ve Yılmaz, K. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Fakülte Yaşamının Niteliğine İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(2), 179-204.

Doğanay, A. ve Sarı, M. (2006). Öğrencilerin Üniversitedeki Yaşam Kalitesine İlişkin Algılarının Demokratik Yaşam Kültürü Çerçevesinde Değerlendirilmesi: Çukurova Üniversitesi Örneği. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 107-128.

Karasar, N. (1991). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (4. Baskı). Ankara: Nobel.

Özdemir, M. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Okul Yaşamının Niteliğine İlişkin Algılarının Cinsiyet Ve Fakülte Değişkenlerine Göre İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 18(2), 225-242.

Sarı, M., Ötünç, E. ve Erceylan, H. (2007). Liselerde Okul Yaşam Kalitesi: Adana İli Örneği. *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 50, 297-320.

Yılmaz, K. (2005). İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Okul Yaşamının Niteliğine İlişkin Görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 1-13.

Yılmaz, K. ve Çokluk-Bökeoğlu, Ö. (2006). Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 201-210.

Yılmaz, K. (2007). İlköğretim Okulu 6., 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Okul Yaşamının Niteliğine İlişkin Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(2), 485-490.